

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№ 40.

Luni, 2. Oktomvrie.

1844.

КЪТРЕ СКРИТОРИ НОЩРИ!

Тоци месерашнї, тоци перзвѣторї ѣши дисквѣтъ интересриле интре д'ѣншиї шї фак асоциациї, фїе де опї че паגיע, де опї че релацие, — преждїциїле инчетеазъ инаштеа интересвалї котѣн. — Нѣ е рашїне оаре ка нѣмаї спеклациї де идеї, нѣмаї ачешиї елїциї аї интеледенциїеї, каре аѣ тоци ачелашнї прїнципѣ, — дака нѣ шї ачешнї цїнтѣ, — нѣмаї еї съ фїе интр'ѣнѣ рѣсвоїѣ вѣчїнїк, съ се гонѣаскѣ неїнчетат шї съ нѣ се интелеагѣ одагѣ интре д'ѣншиї? Нѣ с'ар нѣтеа оарѣ ка ачѣастѣ кастѣ интелектвалѣ де професорї, пѣвлїциї, фїлософї шї поедї съ шї деа тѣна одагѣ? Интересриле лор атѣтѣ материалѣ кѣтѣ шї моралѣ п'ар мерце маї вїне атѣчїа? Гѣндеаскѣ-се фїе каре инпарте, шї вѣнд вом адѣна вотзриле, вом авеа мажорїтатеа.

Де с'ар интрева фїе-каре дїнтр'аченїа, — шї маї вѣртос д'їнтре чеї дїн зрѣтѣ, каре тї есте прїнципѣл? — ва респѣнде фѣрѣ индоїалѣ: Ізвїреа де оменїре. Де с'ар интрева ѣсѣ шї прїп че шї а еспїрїтат — ачѣст прїнцип, крѣз кѣ преа пѣдїнї ар авеа съ арете алт чева маї тѣлт декѣт кѣтева кѣнтѣчеле, саѣ кѣтева вїсѣрї ампроасе. — А трѣкѣт врѣтеа Петрарчїлор,

Domnїлор поедї! Веакѣл чере инаштарѣ, пропаганта идеї чеї марї, пропаганта шарїтѣдїеї чеї адеврѣте шї каре не лїпсѣче кѣ тотѣл. — Кѣ аѣ Дѣлчїнееле окї пергї саѣ алвастрї, кѣ есте прїтѣвара вѣселѣ шї тоатпа трїстѣ, кѣ есте, калд вара шї фїрїг еарпа, — тоате ачѣстѣ ле шїм, ле шїм шї фѣрѣ ажѣторѣл Дѣтнеавоастрѣ. Ам вої съ шїм знде с'а пѣпѣстїт маї кѣмпїт непорочїреа, знде тѣлчѣше маї таре дѣрѣреа шї, прїп нѣтереа харпѣї Двоастрѣ, съ се ковоаре аколо тїла челор кѣ нѣтере. — Дѣстѣл, Domnїлор, дѣстѣл с'аѣ кѣнтат ероїї чеї варбарї фѣзмегѣнд де сѣпѣце ин кѣмпнї тѣчелѣрїлор де тѣрме де оаменї, дѣстѣл с'аѣ кѣнтат олимпїї нї парадїсїї, акѣт а венїт врѣтеа пѣчїї шї а реалїтѣдїї, поаптеа крѣзїмелор шї крѣпѣскѣлїл индоелелор аѣ трѣкѣт: а дѣсторци не чеї стрївїдїї шї а шїмѣнзї не чеї инвїершѣпадїї ѣнкѣ, — ачѣаста есте мїсїа поесїеї шї а фїлософїеї веакѣлї пострѣ; шї нѣса Двоастрѣ се поате инспїра тот аша де вїне ин вордеїл тѣнчїторѣлї шї съв корѣл цїганѣлѣ ка шї ин кѣмпѣл славеї, ка шї дн локашѣл арканѣелор.

Вѣ пѣлѣцедїї неїнчетат кѣ нѣ сѣпѣтедїї дѣстѣл консїдерацїї де стат, кѣ нѣ аведї дѣстѣл грѣжтате ин пѣрѣреа пѣвлїкѣ

ші къ пѣ съптеці извѣдї; щидї, Domnilor, de unde vin ачестеа? — Къ пѣ съптеці concideraці de стат, есте причїна къ пѣ въ concideraці кіар Двоастръ; — къ пѣ аведї гревтате in пѣререа пѣвликъ, есте причїна къ пѣ сѣптеці консеквенці in пѣртѣреле шї in скріерїле Двоастръ; — къ пѣ сѣптеці извѣдї, есте причїна къ сѣптеці egoїцї. . . — Ера adoraці професїї, пептрѣ къ авеа о цїнтъ, пептрѣ къ трѣа адевърат in вїитор шї песокотеа тоате мїкшорѣреле шї интересрїле вїедеї лор челеї привате; — ера извѣдї Трѣвдѣрїї, пептрѣ къ ера in адевър кавалерї, пѣрта deviza: Приетенї аї непорочїреї, шї ера kredїнчошї devizeї лор; тїранїї тї лїнгвїшїа, къчї се temeа de д'ѣпшїї, шї апѣсаці лї се inkїна, къчї пѣдѣждѣїа inтрѣшїї.

Въ пѣптеці пеинчетат de чепсѣрѣ; зѣвладї дела зѣл пѣпъ ла алтѣл къ мѣпеле in позѣпаре шї спѣнеці къ кѣтаре артїкол пѣ трече ла чепсѣрѣ, кѣтаре поезїе пѣ трече ла чепсѣрѣ; — щидї пептрѣ че пѣ трече? — пептрѣ къ пѣ воїцї Двоастрѣ съ треакъ. Интребат'а вре зѣл дїн Двоастрѣ unde стѣ скрісѣ ачестѣ памїлъ de спаймъ, шї каре сѣпт причїнїле еї? — Нічї декѣт; дацї дїн зѣтере ка фаталїцїї шї спѣнеці къ пѣ трече. Въ пекѣжїцї, дацї дїн пїчоаре шї ацѣптаці пе маїестатеа са Интѣмплареа ка съ въ треакъ артїколїї ла чепсѣра че а venit фѣрѣ съ щидї кѣт шї de unde. Сфїндїї пѣ маї фак мїагнї, Domnilor: артїколїї Двоастрѣ се мїстѣек de мѣчезеалъ сѣпат, дака пѣї веці протежа; шї, in зїеле поастрѣ, зп скріитор фѣрѣ тїпар есте зп солдат фѣрѣ артѣ, зп кѣпїтан фѣрѣ командѣ, маї пѣцїн декѣт нїмїк; — траде зра фѣрѣ съ

факъ фолос, зѣшї фаче врѣжтаншї фѣрѣ съшї факъ приетенї. Дар щидї шї алта, Domnilor? mie зѣмї вїне съ крез къ артї артїколї шї поезїї че пѣ трек ла чепсѣрѣ сѣпт пѣмаї фавѣле, шї їатъ пе че зѣмї in-temeез ipoteza: Кънд се ївеще кѣте о фаптѣ in каре есте о idee саѣ зп сїмтїмент оаре-каре, — адїкъ пѣ инчепе къ фрѣпзѣ verde шї пѣ їспрѣвеще къ Ах шї къ Вах рече ка гїада, — vedem къ интрѣ de лок in domенѣл лїтератѣреї шї in треї зїле а чїркѣлат in тот пѣвликѣл чїтитор; ва зѣкъ шї маї пѣлѣт: вїне кѣте о пѣтере маїкѣ каре inkѣптъ, adoarme шї те поменецїї къ ачеа фаптѣ тїпѣрїтѣ фѣрѣ съ щїї кѣт шї че фел, с. е. адевърѣл. — Адевърѣл есте, Domnilor, къ дн зїоа de астьзї ла пої нїмїнї пѣ преа гонеще къ dїnadїнсѣл фаптеле талантѣлї шї а ле їнїмеї, дар чїне пѣ ва съ фрѣтѣпте, тоатѣ зїоа черне, — зїче проверѣл. — Въ плак пѣмаї мелїцеле, Domnilor, шї лїнгвїшїреле челе тѣрїшаве, каре, дѣпъ че въ перд моралїчеще, пѣ въ продѣк нїмїк, саѣ преа пѣцїн лѣкрѣ. — Фїдї оаменї къ їнїмъ шї къ концїїндѣ, Domnilor, шї мѣсацї калкѣлѣл, къчї капїталѣл Двоастрѣ, месерїа Двоастрѣ пѣ сѣферѣ калкѣл: — къ кѣт маї пѣлѣт веці калкѣла, къ атѣт маї пѣлѣт веці пѣгѣнї. Въ вѣз пе тоцї admїраторї аї лѣї Lamenе шї Беранжер, аї ачестор дої апостоли марї че аѣ плекат пе деосебїте дрѣмѣрї ка съ се интѣлпѣаскъ ла ачелашї пѣлѣт; — фрѣтоасе алѣдерї! in адевър бѣ сѣпт сїнгѣреле денїврї kredїнчоасе мїсїеї лор; дар ачещї дої поецїї фїлософїї пѣаѣ трекѣт къ vederea нїчї о непорочїре интѣмплатѣ in vremeа лор; пѣаѣ мѣсат нїчї о класѣ а сочїетѣцїї лор пептрѣ каре съ пѣ се лѣпте

а о ардіка ла demnitatea de om, нічі знати не мѣждат, нічі знати рѣш не вичѣит, нічі о дѣрере печерчетатъ; — пентрѣ че нѣ тѣ имітаці ші Двоастрѣ дака тѣ адміраці а тѣта?

С'аѣ интѣмплат потоапе, Domnitor, in care с'аѣ топѣт стѣрѣле ші с'аѣ прѣпѣdit вѣдѣле а тѣтор оаменѣ, — мѣлдімі де пѣанге тѣпере ші сѣшнітоаре с'аѣ івіт in ачаестѣ драмѣ де треѣ зѣле ші каре а а вѣт де счелѣ жѣмѣтате цара; нічі зна п'а пѣтѣт а тѣнѣ ініма Двоастрѣ. С'аѣ интѣмплат фокѣрѣ каре аѣ мѣстѣт ораше интредѣ; кѣдѣ пѣрпнці де фаміліе с'аѣ кѣкат де кѣ сеарѣ in лѣніщеа індестѣлѣреѣ ші с'аѣ трезѣт in деспѣлѣжѣіреа десѣвѣршітеѣ лѣпсе! Верѣа Двоастрѣ нѣ с'а прѣнс нічі декѣм де ачеле лакрѣме маѣ арѣзѣтоаре ші декѣт фокѣл че ле прѣчѣнѣсе. С'аѣ интѣмплат кѣтретѣре че аѣ котропѣт а тѣдѣа жѣні, а тѣтеа пѣдеждѣ тѣпере сѣв дѣрѣмѣтѣрѣ, — грозаве прѣвеліці! мѣса Двоастрѣ тѣшѣ а арѣккат окіѣ, а фѣкѣт о пѣрѣветѣ ші с'а инторс кокетѣ іарѣшѣ ла треаѣѣа Dampneae; п'ам вѣзѣт немік афарѣ де кѣтеѣа строфе сѣвлѣме интѣрѣдеѣвѣр интѣрѣо поезіе а Длѣѣ Еліад. — А тѣтеа крѣзімі in аніѣ трекуці, а тѣдѣа жѣні, а тѣдѣ интѣрпнці де фаміліе фѣрїонѣ ші мордѣ прѣн темнѣце, — мѣпа де фѣр а интрат ші кѣар in чеата Двоастрѣ, а каломнѣат, а пѣс пете де печѣнсте, а конѣндат кѣ крѣмѣнелѣі де стат товарѣш d'аѣ Dampneavoострѣ, каре пѣрта не фѣрѣтеа лор семпеле интелѣцендѣіе, ачаешѣ девѣзѣ че пѣртадѣ ші Двоастрѣ ші не каре тѣ шѣадѣ in фѣндѣл конѣшпнѣдеѣ Двоастрѣ кѣ сѣнт невіноваці ші кѣ нѣ мерѣтѣ нічі зна дѣн ачесте каломнѣі, кѣ тоате ачестеа пѣпѣсарѣа ші egoїстѣл

Двоастрѣ се десѣта in оспѣдѣрѣ ка Ра-тон in Пармазан. Кѣнд с'а интѣмплат зн асемѣнеа лѣкѣрѣ интѣре месерѣашѣ сѣв негѣдѣторѣ, ам вѣзѣт жѣлѣ іскѣлѣте де тоате враселе. Жѣдікаці карѣі тѣшѣ прѣдѣсѣк маѣ мѣлт чѣнстеа ші карѣі тѣшѣ кѣпоск маѣ вѣне интѣресѣл, ачедѣа че п'ар мерѣта дѣс прѣдѣт Двоастрѣ, сѣв Двоастрѣ, че фѣе каре in леѣеа са сѣптедѣ кѣте зн кампѣон ал арістокраціеѣ пѣмаѣ пентрѣ ка сѣ нѣ пѣтедѣ фѣ нічі одатѣ интѣрѣпса ші вѣ шѣнѣкаці прѣнчетат ка сѣ нѣ пѣтедѣ нічі одатѣ немік. — Адѣ вѣзѣт инсѣрѣшѣт ъворѣрѣ in каре с'аѣ инкѣс тѣрме де оаменѣ ші с'аѣ вѣндѣт фѣрѣ кондѣіці, адѣ азѣт рѣкѣпетеа мѣтелор ші цѣпетеа фѣлор, дар, кѣ тоате ачестеа, п'адѣ сокотѣт немік вреднѣк де пана Двоастрѣ чеа повѣлѣ, каре в'а мерѣтат стрѣнсоареа де мѣпѣ а стѣлѣлор.

Еѣ вѣне, Domnitor, мѣселе Двоастрѣ сѣнт веселе, сѣнт мѣреѣе; нѣ вор сѣ се ковоаре, нѣ вор сѣ интѣре in амѣрѣзѣтѣрѣ; ле плаче сѣ рѣзѣ іар нѣ сѣ пѣлѣгѣ, сѣ лѣзде іар нѣ се деѣаїме. In лѣпеле ачестеа с'а сѣвѣрѣшѣт о фапѣтѣ маре интѣрѣо парте а Ромѣніеѣ, — unde адѣ фост Двоастрѣ де п'адѣ азѣтѣо? — In Молдова с'аѣ словозѣт тодѣ дѣганѣі мѣлѣстѣреѣдѣ ші зѣрѣл лор с'а хотѣрѣт а фѣ де ачѣ інаїте зн фонд пентрѣ ресѣмѣпѣрареа дѣганѣлор воереѣці; с'а фѣкѣт ші пѣаѣ мѣлт. Прѣндѣл Молдовеѣ а дат словозенѣа ла тодѣ дѣганѣі сѣ; а жѣртѣїт тѣ венѣт де пѣтрѣ мѣі гѣлѣнѣ не ап, — кѣм вѣ се паре ачестеа, Domnitor! ачѣ нѣ сѣнт ворѣе, сѣнт фапте ші фапте марѣ. Нічі ачестеа нѣ ле адѣ сокотѣт вреднѣче де пана Двоастрѣ? Бѣрѣватѣл ачестеа, каре с'а пѣс кѣ дѣпадісѣл сѣ стѣаргѣ пѣта робѣіе in сѣнгѣра ла

дїе че а маї ретас ин Европа каре съ съ-
фере робїа, пѣ меритѣ пентрѣ ачеаста дѣ-
рїме дїн партеа Двоастрѣ? — пѣ е немїк,
Domnїлор. Ачесте фапте трек дїн зїоа че
се съвѣршеск ин домента исторїеї; еа ле
ашеазѣ ла рангѣл лор шї десе ореола
кзвенїтѣ инпредзрѣл пѣмелї съвѣршїто-
рѣлї. Еа поате кѣ ва импѣта интр'о зї
коптимпоранїлор че аѣ трекѣт кѣ ведереа
чеа маї маре фаптѣ че а пѣтѣт съвѣршї
зп ромѣн ин времїле ачестеа.

Ideea despre desrobirea Țiganilor нѣ
есте индоїалѣ кѣ с'а копт ѣптїѣ интре
мѣнтенї. Ин апл 1835 о дисертацие асѣ-
пра робїеї с'а трїмїс ченсорѣлї, шї аче-
ста респонде авторѣлї ин терменї зрѣ-
торї: „Авїа тѣ лѣсасе фрїгѣрїле шї дисер-
тацїа Дѣмїтале а фѣкѣт съ тѣ интоаркѣ.
Есте мѣлт адевѣр интр'ѣнса, днѣсѣ, жѣдїкѣ
шї Да дака се поате тїпѣрї.“ Ла 1836
о скрїсоаре асѣпра Țiganilor, тот а аче-
стзїа, с'а адресат Домнѣлї маїор Воїнескѣ
ал П., де пе каре скрїсоаре с'а трїмїс о
копїе Домнѣлї Негрѣдї, че се аѣла а-
тѣпчї депѣтат ин камера Молдавїеї, шї аче-
ста респонде авторѣлї ин терменї зрѣ-
торї: „Ам чїтїт скрїсоареа Дле асѣпра
Țiganilor ин каре ам гѣсїт адевѣрѣрї фї-
лантропїче шї вреднїче де зп ом че сїм-
те кѣ е времѣа а пе индрепта . . . шчл.,
ам шї фѣкѣт зп проїект, пе каре ерат
сѣл свѣпїѣ адевѣрїї . . . шчл., шї дака
с'ар днѣкзїїнда тѣкар ин парте, веї авеа
мѣлѣмїреа а зїче кѣ есте фапта Дле
шчл. . .“ Чел ѣптїѣ воїер че шї а дес-
ровїт Țiganї а фост мѣптеан D. Ioan Кѣм-
пїеанѣл, шї гѣвернѣл мѣптенїлор а фост
чел ѣптїѣ каре а ашезат Țiganї статѣлї
prin case, шї а дат акт де интреага сло-
vozenie а лор.

Venїдї, Domnїлор! венїдї тодї кѣцї
адї пѣс одатѣ тѣла пе кондеїѣ порнїдї де
зп сїмтїмент повїл, професорї, жѣрпалїдї
шї поедї, венїдї съ фачем пентрѣ интѣїа
оарѣ о казѣзѣ комѣпѣ казза Țiganilor шї
сѣ пе лѣптѣм пентрѣ словоzenia лор: Ре-
лїцїа, интересѣл статѣлї шї дѣхѣл инан-
тѣреї пороаделор пе вор фї ин ажѣтор.
Țiganїа интїнде тѣла, Domnїлор, шї ре-
клатѣ ин ѣмеле Двоастрѣ дрептѣрїле мо-
рале че аведї ин сочїетате шї въ аджѣрѣ
ин пѣмеле даторїїлор че въ импѣн ачесте
дрептѣрї! — Нїчї одатѣ пѣ нї с'а имѣдї-
шат о епокѣ маї фаворавїлѣ спре а пе
пѣтеа стерѣе ачеастѣ патѣ; нїчї одатѣ
п'ам авѣт зп гѣверн маї лѣмїнат шї маї
фїлантропїк декѣт акѣм; пїлделе стрїеїне,
амвїдїа шї полїтика кїар а ачестор ѣтрї
чере тѣмїреа робїеї ка сѣ пѣтем мерїта
сїмпатїа че мерїтѣ зп пеам че ѣшї до-
реѣе инантареа шї воєѣе а се чївїлїза.
— Формаци сочїетѣдї, деклатаци, скрїдї,
лѣзѣдаци, сатїрацї, пѣпедї ин лѣкѣре тоате
ресортѣрїле интелектѣале шї морале, шї
робїа каде, кѣчї е кѣзѣтѣ пе жѣмѣтате
шї Двоастрѣ ведї фї вїне кѣвѣлтадї де
деперациїле вїїтоаре ка пїѣе адевѣрацї а-
постолї аї мїсїеї черещї, а фрѣдїеї шї а
лївертѣдїї.

Чесар Болїак.

А Ф О Р І С М Е

пентрѣ вїада практикѣ.

(Днѣкїере.)

39. Гѣстѣ дн одїхнѣ, че дїаѣ дат па-
тѣра, еа дїаѣ пѣс апроапе челе де лїпѣсѣ,
пѣмаї прїсосѣл чере остенеалѣ. Намаї
пентрѣ прїсосе алеаргѣ оаменїї неконтенїт

дн четъци, се фак кърънци фъръ време, поартъ арме ши длогинъ перикълъ търлор. Челе нобъ тревънчоасе стаѣ апроане де ної — ши пе сѣнт де ажънс.

40. Стрпидеді ши пѣстраці, длогржідвѣ де челе тревънчоасе пълъ кѣнд маї стѣ коравіа дн ліман, ка съ пѣ аведѣ оареші-кѣнд ліпсъ дн кълъторіа пе мареа веакърлор!

41. Ної токма аша пе темет де моарте, ка ши копії де дптѣперек, ши прекѣт соарелѣ, аша ши морціи пѣ пе пѣтем зѣта дн фацѣ. Ши тотъши пѣмаї дптѣіа моарте, ка ши дптѣіа поапте тревѣе съ кѣшѣне фрікъ ши третър. — Веѣі віне къ зіоріле зімеї де рѣнд ле ведем, зіоріле дпсъ а зімеї челеї вечніче пѣмаї ле пѣдѣждѣім! —

42. Моартеа есте немілостівѣ, педпдѣплекатѣ. Ох! ши ваї де ної де пѣ ар фї аша. Че тѣпгѣіере ар рѣтѣпнеа атѣчѣа волпавілор, непорочіділор ши вѣтрѣпілор?

43. Отѣл вѣл, кѣнд дї віне съ моарѣ, п'аре алта съ факѣ, декѣт съ моарѣ ши ачеаста е зшор. Карѣ пѣ ласѣ дефект дн касѣ, ачѣла пѣ тревѣе съ се длогржікасѣ де сокотеалѣ, слѣвѣчѣпеле сѣнт интересе рѣсѣпте, пѣмаї рѣѣтѣдїле ши фърѣделѣціле апѣкъ капїталѣл.

44. Чїне аѣ дпвѣдат а тѣрі аѣ дпчетат а фї слав. Чїне ар ши съ дпведе пе оатенї а тѣрі, ачѣла іар дпвѣда а віецѣі. Моартеа пі се аратѣ дн тѣлте форпѣ, ши ної пе темет де тоате, ши тотъш еа пе апѣкъ пѣмаї дптрѣпа.

45. Не тѣпгѣім, кѣткъ пѣ vom віецѣі несте 100 де ані. Ши де че пѣ пе тѣпгѣім кѣткъ пѣ ам віецѣіт ши пайнте де 100 ані, къчї амѣндѣѣ ес тот аколо.

46. А тѣрі есте неплѣкѣт. Поате фї; дпсъ моартеа пѣ есте піміка, еа віне, саѣ аѣ трекѣт, презент пѣ арѣ. Ної пѣ авем сімѣ пентрѣ дпченѣтѣл, аша дарѣ пічї пентрѣ сѣѣршітѣл естїмеї поастре.

47. Ох! дар прегѣтіріле сѣнт дпфрікошатѣ адевѣрат. О невасть тѣпгѣітоаре, прѣвчї пѣпгѣнд, прїетенї дпспѣімѣптаді. Докторѣл къ феѣе длогржікатѣ, преотѣл къ а са тѣпгѣіере, о одаїе дптѣнекоасѣ, о латпѣ деаѣеа арѣтоаре, стїкле демедїцінѣ. Ачѣстеа тоате фак дн ної сімѣітоаре імпресїи ши пе таїе кѣражѣл.

48. Де ачѣеа ла попоареле порѣвлѣї ікоана морціи ера дпфрікошатѣ; палатѣл еї есте фріка, маса еї фоатеа, слѣціле еї аѣцентареа, прагѣл еї репезїшѣл, патѣл еї слѣвѣчѣпѣа. Фаѣа еї пѣтѣпѣтѣл, кѣѣтарѣа еї грозѣвіа.

49. Фїе дрѣтѣл кѣт де грѣѣ, віртѣтеа педпвїнсѣ пѣ се teme де лѣкрѣ.

50. Чїне каѣтѣ пѣмаї фолосѣл сѣѣ ши пѣї пасѣ де алтѣл, ба дпкъ се вѣкѣрѣ де непорочїреа алтѣіа, ачѣла пѣ мерїтѣ а се пѣтї от, чї феарѣ рѣпїтоаре.

51. Кѣнд вреаї съ пѣкѣтѣещї, адекѣ кѣнд вреаї съ клефетѣещї пе алтѣл, сѣдї рѣѣвѣпї де дѣжманѣл тѣѣ, съ хѣлещї ши пістѣещї пе деапроапеле тѣѣ, съ жѣрї стрѣтѣ, ка съ дпфрѣпці дрѣптатеа: атѣпчѣа пѣпето пе патѣл морціи, ши те дптреавѣ: Оаре фачѣреаї тѣ аша ши ла чѣасѣл морціи? Ваї де ачѣла, пе карѣ пѣл ва ажѣта пічї ачеастѣ артѣ.

52. Ох Domne! тѣ рѣдїчї пе от дїп старѣа маї де жос, ши повїлітезі вѣрватѣл, фърѣ тіне ар перї мїлтеа тѣрїтоаре, ар рѣѣшї віаѣа, пімік пѣ ар сѣпа дѣлѣ.

Dr. Basic.

Пентръ торжаштеле лѣи Міхаї Вітеазъа дн Монастіреа Деалъа ші дн Къмпъла Тързіі.

Домъле Редактор! Мърія Са преа-дълдатъа постръ Домн дн септъмъніе тренъте revizind челе маї тълте жвдеце днтр'ачест прінціпат, кънд аѣ трежѣт прін Търговице аѣ vizitat ші Монастіреа Деалъаї vnde съ аелъ чеї маї тълді прінці днтропаді, днтре кареї ші капъл тот-деазна помепітълъі Міхаї водъ вітеазъа. Не пеатра че акопере капъл лѣи Міхаїс вітеазъа, с'а гъсїт тръмътоареа інскріпціе*): „Аичеа заче чїнстїтъл ші ръпосатъл кап а кредїнълъі Міхаїс тареле воевод, че а фост Домн Църїї ромънешї, Ардеалъаї ші Църїї Молдовїї. Чїнстїтъл тръп заче дн кълшїї Търдеї, ші кълнд л'аѣ рчїс пем-дїї; а фост леатъл 7019 лъпа лѣи Октом-врие дн 8 зіле. Ачеѣстъ піатръ оаѣ пѣс жвнълъа Раѣс воевод ші жвнълъеаса Ро-ксандра.“

Ачі стълнд М. Са кълтева мїнъте дн-вїнїтеа піетрї че акопере ачеастъ непре-дѣїтъ комоаръ кѣ тълїніе днкръчїшате ла піент, а прївїт'о зн мїнѣт кѣ тарел дн-трїстаре ші свспїн, апбї сімдїндъсе пѣ-тръпс де зн фїор каре ѣсте прївїлегїѣ дѣ-тпезъеск пѣмаї ал свѣдетелор челор тарї; аѣ днценъокїат кѣ омії плїні де лакръмї шї аѣ сърват'о оетълнд. Асзпра ачеції

днпрежъррї, зн днфокат ромън а скріс версърїле де маї жос, пе каре еѣ дн-дръзнеск аціле трїміте ка съ ле пѣї дн зна дїн Фоїле Дтале. Ам чїнсте а тъл свпт-днсемпа

знъл дїн авонадії Дтале.

Кълмпълзнг, 19. Септ. 1844.

О ЛАКРЪМЪ DE ПРИНЦ ПЕ МОРМЪНЪЛ ЛѢИ МІХАІ ВІТЕАЗЪА.

Деїдеаптъте Ромъне! те днкіпъ! те стереще!
Вїртътеа пе торжаштъла вїртъдїї а 'ндѣвнкіат.
Прїн лакръмї атрївълъа акъта еа пълъеще,
Агжтор ценерадії, че 'нтїмп с'аѣ стрекърат!

Вїртъос е прїнцъла, каре дїн тронъї се погоаръ.
Шї 'н лакръмї салътеазъ пе прїнцъ 'нпортжашат!
Вїртътеа, кѣ вїртътеа, акъта се тълсоаръ,
Вїртъос е прїнцъла постръ, кѣ азї аѣ лъкърмат!

Аша! Ромънъла астълї, рълфржнѣ 'н ел пе Татъ
А църїї, каре паѣде копїї днвлърълътаді!
Дн лакръма лѣи vede пѣдеждеаї днвїатъ,
Ромънїї азї дн сімдърї, се сімт релївїаді!

Вїртъос е прїнцъла, каре дїн тронъї се погоаръ!
Шї мерѣ де салътъ пе прїнцъ 'нпортжашат,
Вїртътеа кѣ тълрїмеа, атнчеа се тълсоаръ!
Е тарел прїнцъла постръ, кѣ азї аѣ лъкърмат!

Шоптешѣ ел дн таїлъ, пе піатръ торжашталъ.
А прїнцълъаї свпт каре ромънъла трїмфа!
Кѣ змвра ел ворвешѣ, дї дъ о сокогеалъ,
Де тот че аре 'н піентълї; де тот че ва лъбра!

Дн преажта лѣи съ 'ншїръл дн змврел колосале,
Вїтежїї карїї цара кѣ враѣѣ аѣ апърат;
Мїхаї вітеазълї капъл, шї стеагърї трїмфале,
Съ флътър' кѣ тълрїре пе капъла днстемат!

О лакръмъ атнчеа дїн окїї се стрекоаръ,
Салътъ ел пе шефъл, шї вравїї і съ 'нкіпѣ,
Дн свѣлетълї пѣтрънде, дн кълѣт се погоаръ,
Мїхаї днпїнде тълна, шї змвреле с'алїнѣ!

*) Siebenbürger Wochenblatt днлкъ пълкїк інс-скрїпціа ачеаста траѣсъ пе сеатълї дн Бълкърїї. Мормълтъла лѣи Міхаї вітеазъа се аелъ дела Търда пѣ департе дн хотаръла сатълъї ромъно-сълъїеск пѣмїт Ст. Міхаї, а-проаѣе де дръмъла чел тарел. P.

Дн парте . . сзнт еї снгрї, дн фаца лор, е дара,
Е дара! шї ромънзл! е отъл! шї пъмънт!
Пъмънтъл есте отъл, шї отъл есте дара!
Е ватра пърпнтеаскъ! чевъна! шї тормънт!

Din aste доз марѳинї, знїме вор а фаче,
Mіхаї не принѳъ салътъ, шї принѳъ не Mіхаї!
Тръеще азї ромънзл! . . дар оаре? . . аре паче?
Тръеще тъ ромъне, къ паче о съ аї! . . .

Віртъос е принѳъл каре дн тронъї се погоаръ,
Шї мерце де візітъ не принѳъ 'нмортънтат!
Сзнт кърта лъї хїмеръ, съ стїнде съ овоаръ!
Віртъос е принѳъл постръ, къчї азї аъ лъвръшат!

Аї децептат пърпнте! шї принѳе тотодатъ!
Аї децептат гъндїреа че 'н пої адорнїта!
Ръсфржнѳем пої дн тїне п' адевъратъ татъ!
Прїн тїне азї ромънзл съ 'нведѳе а къѳета!

Дтвациъ ел съ такъ, дтвациъ съ лъврезе,
Преведе 'н къѳетареа'дї, зн маре вігтор,
Адеантъ ел ка дреапта'дї, шї мънациъ съ деслеѳе,
Ал Гордїї nod маре . . . шї есте ръвдътор.

О лакръмъ, шї іатъ, о інїмъ де татъ,
Ън татъ, шї ромънзл, е отъ адевърат!
Ън принѳъ черътаъ дара, шї принѳъл татъ гата,
Ън татъ вреа ромънзл, шї татъ 'а аъ афлат!

Ънїме vede 'нтїне, де принѳ шї де пърпнте,
Дн лакръмї а'дї къноаѳе, зн дор дмфалъкрат,
О інїмъ ромънъ, зн сфлет че къ мїнте!
Ромънзл азї ръсфалъ, віазъ ре'нвіат!

Віртъос е принѳъл каре дн тронъї съ погоаръ,
Шї мерце де салътъ не принѳъ 'нмортънтат,
Віртътеа къ търїреа, атънчеа съ тъсоаръ,
Е маре принѳъл постръ, къчї азї а лъвръшат.

Анъл 1844. Август 30.

К** Г.

Асъпра дъръжнеї лъї Mіхаїъ.
(Скрїс де зъл дїнтре сѳїта Mърїеї Сале.)

О дъръжнъ сфжнтъ! О дор преа скъмп
ромънїлор! Тъ аї фост маї къ осевїре по-

доава шї фала Ромънїеї! Patria ера ако-
перїтъ де негръа апъсърїеї, фїпнда еї се а-
мерїнда а фї прада пеїреї, ѳенїл тъъ чел
дналт се деѳеантъ, днтїнде крѳптеї прї-
вїре асъпра сфферїндїї фраѳїлор тъї, се
дмбъръвтеазъ, дшї днкїпъеще мареа фа-
птъ а десровїреї, шї Ромънїа лепъдън-
дъшї вешмънтъл де фалъ, се vede deo-
датъ прїн окротїреа птернїкълзї тъъ брад,
пъ пътаї мънтъїтъ де ѳеметъл че о сфъ-
шїа, чї днкъ дпълцатъ дн ръндъл статъ-
рїлор челор маї дпфрїкошътоаре. Ла гла-
съл тъъ тот ромънъл с'а фъкът ероф. Нъ-
меле тъъ дпсфла гроаза петътїndenї. Ръ-
сърїтъл шї апъсъл саъ кътремърат де іскъ-
сїнда мїндї тале, де пепїлдзїта та вітежїе
шї търїтеа сфлетълзї тъъ шї колосале-
ле тале днтрепрїндерї. Аї зъврат ка за
фълдер прїн статърїле че воїа сѳдї стъ-
вілеаскъ търѳеаца пъшїре шї тръспетъл
мънїеї тале лѳа здровїт. Ымвръ драгъ!
Солїа та а фост маре, дар ръвтатеа шї
пїзма аъ кърмат'о не къмпїле Търдеї прїн
вълъзареа чеа маї къмпїтъ. Фїе! аї фъ-
кът дндестъл пентръ вечнїка славъ а пъ-
мелзї тъъ шї прїн зрмаре а ромънїеї. Къ
тоате ачестеа аї зъкът веакърї днтреѳї
зїтат шї пъръсїт сзнт ачестъ смерїтъ
пїатръ. Салтъ дпсъ дъръжнъ сфжнтъ, сал-
тъ, сїмѳїндъте астълзї здатъ де дзїоаселе
лакръмї але знї ал тъъ зрмаш каресън-
дъсе не стрълзчїтъдї сказо, а венїт съ де-
пъе асъпра тормънтълзї тъъ прїсосъл ре-
къпощїндеї шї ал венерациї тале шї тот-
деодатъ сѳдї чеаръ їнспїрациї мънтъїтоа-
ре. Дналцъте, о змвръ тръфашъ! днтїн-
де кътре дпсъл браделе тале, прїтешѳел
сзнт акоперемънтъл тъъ, днтърешѳел дн
неказърї, дпсодешѳел дн тоате кїзвїрїле

лѣи, шѣ слѣженѣи de модел шѣ повѣдѣ-
тор ла дмплііреа грелелор datorii че
сѣнт пѣсе асѣпрѣи. Есте вреднѣк а шедѣа
не сказнѣа че тѣ аї слѣвѣт. Аре сѣфлет
mare, sentimente фрѣмоасе шѣ кѣцете дп-
налте. Лѣи а фост пѣстрат сѣдѣи ашезе
дѣрѣна дптрѣн лѣкаш потрѣвѣт марелѣи
тѣѣ пѣме*) шѣ сѣ деа чеа дпнтѣѣ пѣлѣ
Romѣнлор а венѣ дп тодѣ апѣи сѣдѣи дп-
повоасѣкѣ торнтѣа кѣ кѣпѣнѣ дрепт
мерѣтате, шѣ сѣл ѣде кѣ лакрѣмѣи де ре-
вѣпошѣнѣцѣ. Фрѣмоаса повестѣре а изѣлп-
зілор тале есте катехѣстѣа адеврѣатѣлѣи
romѣн четѣдеан. Фѣ ка шѣ дорѣл лѣи
сѣ се дмплііеасѣкѣ, шѣ атѣпчѣ непѣртѣнѣ-
тоареа історѣе дп ва ашеза алѣтѣреа кѣ
tine, шѣ ка ѣн odor de о потрѣвѣ свѣтп
дп ва трече дп цѣперациѣ дп цѣперациѣ
пѣлѣ ла плііреа веакѣрілор. С. М.

Л А Е А.

Департѣ акѣм де тѣне
Еѣ кред кѣ м'аї ѣтат;
Шѣи пошѣле сѣпѣне
Кѣнд лѣна дела мѣне
Фѣгѣнд, с'а депѣртат.

Ѣн рече вѣлт ѣтѣи сѣпѣне:
„Елена тѣ а ѣтат,
Атѣпчѣ кѣ атѣрѣѣѣне

*) Кѣ прѣлежѣа визѣтацѣи че а фѣкѣт Мѣрѣа Са
Domѣла пострѣ ла монастѣреа Dealѣ, вѣ-
жѣндѣо кѣ тотѣа дерѣлпнѣатѣ аѣ порѣпчѣт сѣ
се зѣдеасѣкѣ дпн темелѣе дѣлѣ чел маї поѣ
шѣ маї шѣред модел, шѣ дпдатѣ сѣѣ шѣ пѣс
дп лѣкрѣре дпкѣ дпнтѣрѣчест ап стрѣнѣцѣреа
матѣрѣалѣрѣлор, ка дп вѣитоареа прѣмѣварѣ
сѣ се шѣ дпчѣалѣ зѣдѣреа. (Коресп.)

Сѣмѣдѣск кѣ ѣн тѣѣѣне
Дп сѣнѣ'мѣи е'пѣокат.

Сѣ ѣтѣ а са кредѣнѣцѣ
Ѣн сѣфлет ка ал тѣѣ?
Сѣ ѣтѣ а са фѣнѣнѣцѣ
Ш' а са фѣгѣдѣнѣнѣцѣ
Дпн черѣрѣи Дѣмѣреѣѣ.

Аша еѣ зѣк, копѣлѣ,
Шѣнѣнд кѣт тѣ ѣвѣнѣцѣ;
Шѣи кѣнд о фѣломѣлѣ
Сѣмѣдѣск, трекѣнд кѣ сѣлѣ
П'ѣн крѣнѣ, сокот: тѣ ешѣи.

О! пѣ ѣ кѣ пѣтѣнѣцѣ,
Нѣ кред сѣ фѣѣ ѣтат!
Нѣ пѣрѣдѣ а са кредѣнѣцѣ
Ѣн сѣфлет кѣ дорѣнѣцѣ
Дѣ а фѣи дп раѣѣ вѣемат.

Дар еарѣшѣи кѣнд ла стѣле
Мѣ ѣтѣ тот гѣндѣнѣтор,
Сѣмѣдѣ алте патѣмѣи рѣле.
Секретѣрѣле мѣле
Сѣнт пѣма дп атор!

Еѣ зѣк кѣ трѣдѣтѣоаре,
Тѣ пѣ пошѣи ка сѣ фѣи;
Дар інѣма'дѣи де арѣ
Стреѣнѣ дпклѣнѣаре,
Ачѣаста тѣ о шѣи.

I. Сѣон.

Кѣтѣва кѣцѣтѣрѣи.

1. Ка сѣ дпцѣлеагѣ чѣнева лѣмѣва ро-
мѣнѣасѣкѣ де астѣзѣи, трѣвѣе чел пѣцѣн сѣ
шѣе вр'о шасѣ лѣмѣвѣ еврѣопѣне ва шѣ асѣа-
тѣче. Оаре пѣптрѣ че? пѣптрѣ-кѣ тѣлѣцѣи
скрѣиторѣи кѣар еї сѣнгѣрѣи пѣ шѣѣ ромѣнѣе-
ше вѣне.

2. Фоїле ромѣнѣшѣи вор дпчѣне а да
не фоае атѣт четѣторѣлор, кѣт шѣ пѣчетѣ-
торѣлор; вѣне; пѣмаї сѣ пѣшѣи деа лор дп-
сѣшѣи не фоае.